

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžk/52/2019
Identifikačné číslo spisu: 4016200746
Dátum vydania rozhodnutia: 15.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4016200746.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): F. Y., nar. XX. XX. XXXX, S., právne zastúpený: JUDr. Pavol Gráčik, advokát, Farská 40, Nitra, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Námestie slobody 6, Bratislava, za účasti ďalších účastníkov: 1/ MH Invest, s.r.o., Mlynské Nivy 44/A, Bratislava, 2/ Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., Výšoká 2/B, Bratislava, právne zastúpený: CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s., advokátska kancelária, Na Poříčí 1079/3a, Praha, za ktorú koná organizačná zložka: CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s., organizačná zložka, Staromestská 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 16031/2016/B625-SV/36260/Ra zo dňa 06. júna 2016, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/198/2016-235 zo dňa 29. októbra 2018 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/198/2016-316 zo dňa 5. septembra 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/198/2016-235 zo dňa 29. októbra 2018 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/198/2016-316 zo dňa 5. septembra 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Nitre podľa § 98 ods. 1 písm. g/ v spojení s § 7 písm. e/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok („SSP“) odmietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 16031/2016/B625-SV/36260/Ra zo dňa 06. 06. 2016, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové procesné rozhodnutie Okresného úradu Nitra, odboru výstavby a bytovej politiky č. OU-NR-OVBP2-2016/017364-008 zo dňa 15. 04. 2016. Žalobca sa domáhal zrušenia prvostupňového rozhodnutia, ktorým bol vylúčený z konania vo veci žiadosti o stavebné povolenie na stavbu „Prekládka distribučného plynovodu pre obec Drážovce“, ktorú podala spoločnosť MH Invest, s.r.o., Mlynské Nivy 44/A, Bratislava.

2. Ďalší účastník 1/ požiadal o vydanie stavebného povolenia na stavbu „Príprava strategického parku Nitra“, stavebný objekt SO 704 Prekládka distribučného plynovodu pre obec Drážovce. Prvostupňový

orgán ako stavebný úrad vydal pod č. OU-NR-OVBP2-2016/017364-002 dňa 21. 03. 2016 formou verejnej vyhlášky oznámenie o začatí stavebného konania. V podaní zo dňa 12. 04. 2016 podal žalobca námietky k oznámeniu o začatí stavebného konania. Následne prvostupňový orgán vydal prvostupňové rozhodnutie, ktorým žalobcu ako účastníka konania vylúčil z predmetného stavebného konania, pričom uvedené prvostupňové rozhodnutie žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil a zamietol odvolanie žalobcu. Po právoplatnosti prvostupňového rozhodnutia dňa 13. 06. 2016 následne prvostupňový orgán vydal formou verejnej vyhlášky rozhodnutie č. OU-NR-OVBP2-2016/017364-012 zo dňa 23. 06. 2016, ktorým povolil dotknutú stavbu (ďalej aj len „stavebné povolenie“). Proti stavebnému povoleniu žalobca podal odvolanie, na ktoré žalovaný reagoval oznámením, že žalobca nie je v zmysle právoplatného prvostupňového rozhodnutia účastníkom konania a teda nemôže podať odvolanie voči stavebnému povoleniu.

3. Krajský súd konštatoval, že žalobca sa domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia procesnej povahy, ktoré je podľa § 7 písm. e) SSP vylúčené zo súdneho prieskumu. Krajský súd s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžp/8/2012 zo dňa 30. 01. 2013 v spojení s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-240/09 zo dňa 08. 03. 2011 uviedol, že tieto rozhodnutia pripúšťajú súdny prieskum takýchto procesných rozhodnutí v oblasti ochrany životného prostredia vo vzťahu k tomu, aby boli občianske združenia zamerané na ochranu životného prostredia, považované za účastníka správneho konania a tak mohli mať právo plnohodnotne sa zúčastniť aj súdneho konania. Krajský súd pripustil, že rozhodnutie správneho orgánu ohľadom účasti je spôsobilé zasiahnuť do práv, právom chránených záujmov a povinností dotknutého subjektu a preto v záujme zaistenia čo najlepšieho uplatnenia práv na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 a nasl. Ústavy SR), súdna prax pripúšťa možnosť preskúmania zákonnosti takéhoto rozhodnutia. Poukázal však na to, že pre uvedený prieskum je nevyhnutné splnenie požiadavky, že musí ísť o správne konanie, ktoré v čase preskúmania zákonnosti rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka správneho konania žalobcovi trvá. V prípade jeho skončenia totiž z hľadiska súdneho prieskumu zákonnosti odpadáva spôsobilý predmet konania a rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka stráca povahu konečného rozhodnutia. Pokiaľ je totiž vec právoplatne skončená dotknutý subjekt už nemôže realizovať svoje procesné oprávnenia. Krajský súd uviedol, že v prípade právoplatného skončenia je potrebné žalobu odmietnuť podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP ako neprípustnú.

4. Krajský súd s poukazom na obsah administratívneho spisu poukázal na to, že stavebné konanie, z ktorého bol žalobca právoplatne vylúčený bolo právoplatne skončené dňa 27. 07. 2016, teda ešte predtým ako žalobca dňa 17. 08. 2016 podal žalobu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia prvostupňového rozhodnutia o jeho vylúčení a napadnutého rozhodnutia.

5. Krajský súd pripustil dôležitosť práva žalobcu na preskúmanie prvostupňového rozhodnutia a napadnutého rozhodnutia na základe žaloby v správnom súdnictve. Uviedol však, že takýto postup možno aplikovať len v prípade, kedy ešte rozhodnutie súdu môže reálnym spôsobom ovplyvniť okruh účastníkov stavebného konania, čo v predmetnej veci nemožno, keďže prípadná možnosť žalobcu vstúpiť ako účastník do stavebného konania zanikla krátko pred podaním správnej žaloby na súd, keďže stavebné povolenie vydané v predmetnom stavebnom konaní nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 07. 2016. Krajský súd konštatoval, že žalobca mal a mohol zvoliť iný právny prostriedok na ochranu tvrdeného ukrátenia na jeho právach, a to s poukazom na už vydané stavebné povolenie zo dňa 23. 06. 2016.

6. Sťažovateľ zastúpený advokátom podal včas kasačnú sťažnosť, ktorou žiadal napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietal záver krajského súdu ohľadom nesplnenia podmienky, spočívajúcej v tom, že administratívne konanie musí pretrvávajúť v čase preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia. Uvedené považuje za potlačenie práva na prístup súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Aj vzhľadom na dĺžku súdnych konaní by totiž podľa sťažovateľa takto zvoleným prístupom nikdy nemohlo dôjsť k súdnu prieskumu rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka, keďže zrejme žiadne súdne konanie sa neskončí skôr, ako sa skončí samotné administratívne konanie, pri ktorom sú ustanovené lehoty pre rozhodnutie v trvaní 30, resp. 60 dní. Sťažovateľ v tejto súvislosti namietal, že v zákone, v časti upravujúcej lehoty na podanie žaloby nie

je osobitne upravená lehota, v rámci ktorej je potrebné podať žalobu, ktorej predmetom je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka. Sťažovateľ považuje uvedené za denegatio justitiae a výklad § 7 písm. e) SSP, ktorý použil krajský súd považuje za nesprávny, kedy poukazuje na to, že práve citované ustanovenie umožňuje súdny prieskum rozhodnutí predbežnej či procesnej povahy. S poukazom na komentár k § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) uviedol, že tento len potvrdzuje aprobovanosť súdneho prieskumu takýchto rozhodnutí. Sťažovateľ uviedol, že z povahy rozhodnutia o jeho vylúčení z konania je zrejmé, že takéto rozhodnutie mohlo mať za následok ujmu na jeho subjektívnych právach a teda mal by mať plné právo na jeho súdny prieskum.

7. Žalovaný sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnil s napadnutým uznesením krajského súdu. Nestotožnil sa s tvrdením sťažovateľa, že krajský súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočnenie jemu patriacich práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže toto nešpecifikoval a takéto porušenie sa má týkať procesných otázok, nie hmotnoprávných nárokov. Uviedol, že sťažovateľ neuviedol, akým spôsobom mu nepriznanie postavenia účastníka konania spôsobí ujmu na jeho subjektívnych právach.

8. Ďalší účastník 1/ sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnil s napadnutým uznesením krajského súdu. Uviedol, že kasačnú sťažnosť považuje za zmätočnú a nekonkrétne. Poukázal na to, že vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ nie je majiteľom pozemkov, na ktorých bola realizovaná dotknutá stavba, ani susediacich pozemkov, nesvedčí mu hmotné právo a teda nemohlo mu byť porušené ani právo na spravodlivý proces. Pokiaľ ide o otázku podmienky súdneho prieskumu, spočívajúcej v trvaní administratívneho konania, poukázal na to, že krajský súd pri tejto vychádzal z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžp/8/2012 zo dňa 30.01.2013.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a podľa § 462 ods. 1 SSP napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Kasačný súd zistil, že o predmete konania v obdobných veciach rovnakých účastníkov už rozhodol kasačný súd uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžk/31/2019 zo dňa 18.12.2019, sp. zn. 3Sžk/1/2020 zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 6Sžk/5/2020 zo dňa 24.03.2020, sp. zn. 10Sžk/14/2019 zo dňa 26.05.2020.

11. Kasačný súd v rámci svojho prieskumu prejednávanej veci v kontexte svojej vyššie uvedenej rozhodovacej činnosti sústredil pozornosť výlučne na ťažisko spočívajúce v procesnej stránke veci. Túto je potrebné v prejednanom prípade vnímať izolovane resp. oddeliť od hmotnoprávneho rozmeru veci, ktorý sa síce javí ako súčasť prejednávanej veci, avšak v danom prípade nepredstavuje ťažisko, od ktorého závisí posúdenie otázky, či bolo správnym postupom práve odmietnutie žaloby krajským súdom. Vzhľadom na skutočnosť, že doterajšia vyššie zmienená rozhodovacia činnosť kasačného súdu je vo výsledku odlišná, kasačný súd považuje za potrebné vysvetliť, že hoci zmena judikatúry môže vyvolávať konflikt medzi požiadavkou právnej istoty a požiadavkou materiálnej správnosti súdneho rozhodnutia, v aplikačnej praxi súdov je možná. Hoci je ustálená judikatúra považovaná za „želaný stav“, samotný Európsky súd pre ľudské práva právo na ustálenú judikatúru nesubsumoval pod obsah požiadavky právnej istoty, legitímneho očakávania (Unédic proti Francúzsku, č. 20153/04). Uvedené je dôsledkom toho, že judikatúra je dynamickým procesom a teda nemôže byť bez vývoja, pričom teda uvedené nevyklučuje jej dopĺňovanie o nové interpretačné závery, ale aj jej zmeny. Uvedené je dôsledkom prirodzených zmien či už v oblasti spoločenských pomerov, alebo vývoja v právnej oblasti smerujúceho napr. k dôslednejšej či širšej ochrane práv, alebo právom chránených záujmov subjektov práva. Kasačný súd v tejto súvislosti konštatuje, že uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžk/5/2020 zo dňa 24.03.2020 a sp. zn. 10Sžk/14/2019 zo dňa 26.05.2020 bol rozšírený prístup účastníkov konania k súdu, pričom takto nastavený štandard prístupu k súdu vyplývajúci z citovaných rozhodnutí nie je žiaduce znižovať.

12. Podľa § 464 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.

13. Kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že ako už vyššie uviedol, o predmete konania v obdobnej veci už rozhodol kasačný súd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6SŽk/5/2020 zo dňa 24.03.2020 v právnej veci rovnakých účastníkov. V citovanom rozhodnutí je osobitosťou skutočnosť, že v danom prípade sa jednalo o vylúčenie sťažovateľa z kolaudačného konania, pričom v tejto prejednávanej veci ide o stavebné konanie. Keďže však kasačný súd preskúmava procesnú stránku len vo vzťahu k otázke odmietnutia žaloby a s tým spojeného odmietnutia súdneho prieskumu z dôvodu, že administratívne konanie už bolo právoplatne ukončené, možno vychádzať z právnych záverov citovaného rozhodnutia. Pokiaľ teda kasačný súd v citovanom rozhodnutí pracoval s pojmom kolaudačné konanie, uvedené závery ohľadom procesného posúdenia odmietnutia žaloby sa budú rovnako vzťahovať aj na prejednanú vec, hoci ide o stavebné konanie. Uznesenie krajského súdu o zastavení konania vo veci súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného bolo citovaným rozhodnutím kasačného súdu zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie s nasledovným odôvodnením:

„41. Najvyšší súd SR po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu Krajského súdu v Nitre, po preskúmaní a oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu konštatoval, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

42. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zo dňa 27.06.2018, ktorým žalovaný zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil procesné rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, t.j. Okresného úradu v Nitre, odboru výstavby a bytovej politiky zo dňa 27.04.2018, ktorým bol žalobca (sťažovateľ) vylúčený z konania vo veci návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia.

43. Z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Nitre je nesporné, že krajský súd konštatoval, že kolaudačné konanie, z ktorého bol sťažovateľ vylúčený, bolo právoplatne skončené dňa 03.10.2018, v dôsledku čoho odpadol dôvod na pokračovanie v súdnom konaní začatom na základe žaloby sťažovateľa zo dňa 21.09.2018 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia procesnej povahy o vylúčení sťažovateľa z konania o návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia, a preto konanie zastavil s poukazom na ust. § 99 ods. 1 písm. g/ SSP.

44. Kasačný súd konštatoval, že s takýmto právnym názorom Krajského súdu v Nitre nie je možné sa stotožniť. Ako bolo uvedené vyššie, predmetom súdneho konania sťažovateľa, začatého žalobou zo dňa 21.09.2018, bolo posúdiť zákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie voči rozhodnutiu, ktorým bol sťažovateľ vylúčený z konania.

45. Najvyšší súd SR konštatoval, že v tomto konaní bolo povinnosťou Krajského súdu v Nitre vec meritorne prejednať a zaujať právne stanovisko k predmetu konania, t. j. či postup správnych orgánov, keď vylúčili sťažovateľa z administratívneho konania bol, resp. nebol v súlade so zákonom a prečo.

46. Konštatovanie, že bolo skončené kolaudačné konanie, v tomto prípade je právne irelevantné. Úlohou správneho súdu v Nitre bolo zamerať sa na posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia ako aj postupu žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu. To znamená, že jeho úlohou v konaní bolo zaoberať sa všetkými námietkami sťažovateľa uvedenými v žalobe, zaoberať sa jeho procesným postavením ako účastníka konania, a to bez ohľadu na to, či konanie, v ktorom sa tento účastník domáhal byť účastníkom konania, bolo ukončené alebo sa v ňom pokračuje. Nebolo úlohou Krajského súdu v Nitre v jeho prieskumnom konaní skúmať či bolo alebo nebolo ukončené kolaudačné konanie, nakoľko táto skutočnosť nemá žiaden vplyv na posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a táto otázka ani nebola a ani nemôže byť predmetom jeho súdneho prieskumu.

47. Podľa ust. § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti,

rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy veci vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

48. Podľa názoru kasačného súdu Krajský súd v Nitre vo veci postupoval v rozpore so zákonom, keď zastavil konanie z dôvodu, že odpadol predmet súdneho prieskumu bez toho, aby venoval náležitú pozornosť súdnemu prieskumu skutočností, ktoré boli predmetom správnej žaloby. Vzhľadom ku skutočnosti, že sa najvyšší súd nestotožnil s jeho právnymi závermi, jeho rozhodnutie s poukazom na vyššie cit. ust. § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude podľa ust. § 469 SSP viazaný právnym názorom kasačného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí.“

14. Senát 3S sa sústredil výlučne na posúdenie otázky zákonnosti postupu krajského súdu, ktorým bolo odmietnutie žaloby, pričom však posúdenie súvisiaceho hmotnoprávneho rozmeru, t.j. otázky účasti sťažovateľa v stavebnom konaní a s tým spojené preskúmanie zákonnosti prvostupňového rozhodnutia, ktorým bol sťažovateľ z konania vylúčený a zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie, bude závisieť od meritórneho prieskumu.

15. Krajský súd v ďalšom konaní meritórne prejedná žalobu so zameraním sa na posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ako aj postupu žalovaného, ako aj prvostupňového orgánu. Krajský súd sa tak bude zaoberať námietkami sťažovateľa uvedenými v žalobe, otázkou jeho procesného postavenia ako účastníka administratívneho konania, a to bez ohľadu na to, že konanie, v ktorom sa domáhal byť účastníkom konania, bolo ukončené.

16. O trovách kasačného konania rozhodne krajský súd podľa § 467 ods. 3 SSP v spojení s § 167 SSP.

17. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.